

імовірним у 2010-2011 роках, і розпочати його відбудову, але не розв'язало усіх проблем.

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У ГАЛУЗІ ОЗЕЛЕНЕННЯ МІСТА

Ю. В. ФЕДОТОВА, канд. екон. наук, доц.,

доц. кафедри економічної теорії

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова, м. Харків

Природне середовище сучасного міста постійно зазнає значного техногенного навантаження. З метою зниження антропогенного тиску створюють штучні зелені насадження (парки, сади, сквери), а також природні комплекси (міські ліси і луки). Як відомо, зелені масиви мають певний вплив на клімат міст, оскільки вони: регулюють кількість опадів, служать резервуарами чистого повітря, збагачуючи атмосферу киснем за рахунок фотосинтезу, оберігають ґрунт від водної та вітрової ерозії, а водні джерела – від висихання і забруднення. Крім того, зелені насадження чинять позитивний вплив на тепловий і радіаційний режими.

Однак незважаючи на широке обґрунтування екологічних аспектів сфери озеленення міст, не вирішеними залишаються техніко-економічні проблеми розвитку цієї галузі. Серед найважливіших з них можна виділити наступні. По-перше, існуючі озеленені відкриті простори знаходяться у стані повільної стагнації. Другою проблемою є відсутність програмних і планових документів з утримання та подальшого розвитку системи озеленення як на міському рівні, так і на рівні регіону. По-третє, у галузі озеленення спостерігається дефіцит професійних рішень щодо об'єктів громадського користування; відсутня професійна експертиза з приводу доцільності та ефективності запланованих заходів і контролю за їх виконанням. Окремої уваги потребує питання стихійного розвитку ринку проектних послуг для приватного сектору. Вчетверте, варто відзначити дефіцит фінансових, кадрових, інформаційних та організаційних ресурсів і використання застарілих принципів управління, орієнтованих на модель планової економіки та інше. У містах Харківської області застосовуються різні методи

озеленення міських вулиць. Але при озелененні недостатньо враховується орієнтація вулиць, а також неефективно проектується квіткове оформлення, відсутні плани комплексного благоустрою міста. Поряд з цим у ряді малих міст Харківської області існують чималі рекреаційні ресурси для відпочинку не тільки місцевого населення, але й мешканців інших міст та поселень (Люботин, Чугуїв, Мерефа, Ізюм та ін.). Такі об'єкти (пляжі, гідропарки, лугопарки, парки міжселищного дозвілля) можуть утримуватись приватними суб'єктами. Як наслідок, існують різні форми власності (обласна, районна, а також суспільна та приватна), що розділили цілісну систему озеленення області на окремі частини, які використовуються без екологічно, функціонально та естетично поміркованої програми. Це, безумовно, несе в собі велику небезпеку, насамперед в аспектів екологічної кризи.

Одним із найбільш ефективних шляхів вирішення окреслених вище проблем є залучення приватного капіталу у комунальну сферу, як концесія, яка передбачає передачу суб'єкту підприємницької діяльності право на створення (будівництво) або управління (експлуатацію) об'єктів комунального господарства. Концесії широко застосовується у Франції, Болгарії, Філіппінах, Аргентині, Естонії. У зеленому господарстві України також розпочато реалізацію принципів державно-приватного партнерства у вигляді концесії. В якості прикладу можна навести ТОВ «Голландські троянди». Це тепличний комплекс, розташований на території 8 га, оснащений сучасним устаткуванням, що дозволяє впроваджувати інтенсивні технології в процес вирощування квітів, підтримує зв'язки з закордонними партнерами Польщі, Нідерландів, Німеччини, Італії.

Концесійна угода не знімає з приватного власника відповідальності за комунальне майно і результативність діяльності зеленого господарства міста, а навпаки, робить його основним завданням покращення стану міських зелених насаджень. Тобто, укладання концесійного договору забезпечує переваги для всіх взаємодіючих сторін.